

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/35/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898924
Dátum vydania rozhodnutia:	21.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898924.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Aleny Šiškovéj v trestnej veci obvineného L. V., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, § 138 písm. c/ Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí 21. októbra 2015 v Bratislave, o dovolaní obvineného L. V., podaného prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Júliusa Šefčíka, advokáta v Trnave, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011 a proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/, písm. d/ Trestného poriadku dovolanie obvineného L. V. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010, bol obvinený L. V. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, § 138 písm. c/ Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

dňa 23. júna 2009 o 8:15 hod. v J. č. XX v obytnej plechovej maringotke nachádzajúcej sa v záhrade pozemku, po predchádzajúcej vzájomnej potýčke fyzicky napadol I. T. tým spôsobom, že ho päťou pravej ruky najmenej jedenkrát udrel do tváre v oblasti nosa a úst a najmenej trikrát päťou ľavej ruky do oblasti pravej lícnej kosti a následne v úmysle usmrtiť ho zobral z podlahy maringotky tam odložené kladivo doposiaľ nezistenej hmotnosti, ktorým udrel poškodeného I. T. do temena hlavy a keď poškodený spadol na podlahu maringotky, obvinený zobral z posteľe matrac, ktorý položil ako prekážku medzi seba a ležiaceho poškodeného I. T. z dôvodu, aby na neho nestriekala krv poškodeného a opätovne ho najmenej dvakrát udrel predmetným kladivom do spánkovo-temennej oblasti hlavy vľavo a do oblasti tváre spredu zľava, čím poškodenému spôsobil zranenia, a to zmliaždenie mozgu a krvácanie do IV. komory mozgu pri zlomeninách kosti klenby a spodiny lebečnej, krvný výron pod tvrdú plenu mozgu a krvácanie do mäkkej pleny mozgu, na následky ktorých dňa 3. júla 2009 poškodený zomrel.

Za to bol obvinenému L. V. uložený podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/, písm. n/

Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona, za nezistenia žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému L. V. uložil ochranný dohľad 2 (dva) roky.

Zároveň podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodenú organizáciu Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Mamateyova 17, 850 05 Bratislava a poškodenú T. O., nar. XX. T. XXXX v J., trvale bytom V., s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany z 10. septembra 2010, sp. zn. 1T 147/2010, právoplatným 23. septembra 2010 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak zmenou, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený L. V., ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojej ustanovenej obhajkyne JUDr. Aleny Korpášovej, advokátky v Piešťanoch.

Krajský súd v Trnave uznesením z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011, odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Okresný súd Trnava uznesením zo 6. marca 2014, sp. zn. 30Nt 95/2013, právoplatným 6. marca 2014, podľa § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, povolil obnovu konania vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 4T 2/2010 a zrušil výrok o treste v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov, ktorý bol obvinenému uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011 a zrušil všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušený výrok o treste, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad; zároveň podľa § 403 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku súd obvineného vzal do väzby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, pričom lehota väzby začala obvinenému plynúť okamihom nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia (č. l. 763 spisu).

Následne Okresný súd Trnava rozsudkom z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, postupom podľa § 166 Trestného poriadku uložil obvinenému podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona, za nezistenia žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia; výrok o vine rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011, zostal nedotknutý.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému L. V. uložil ochranný dohľad 2 (dva) roky.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany z 10. septembra 2010, sp. zn. 1T 147/2010, právoplatným 23. septembra 2010 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak zmenou, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zároveň podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodenú organizáciu Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Mamateyova 17, 850 05 Bratislava a poškodenú T. O., nar. XX. T. XXXX v J., trvale bytom V., s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011 a proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Júliusa Šefčíka, dovolanie obvinený L. V.. Dovolanie podal z dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Obvinený má za to, že tak Okresný súd Trnava ako aj Krajský súd v Trnave sa nevysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre svoje rozhodnutie, keď kvalifikovali skutok spáchaný obvineným ako trestný čin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, čím podľa jeho názoru vec nesprávne právne posúdili.

Uviedol, že na právnu kvalifikáciu skutku ako trestného činu vraždy sa vyžaduje úmysel ako subjektívna stránka trestného činu a má za to, že v priebehu vykonaného dokazovania nevyšli najavo skutočnosti, ktoré by bez akýchkoľvek pochybností svedčili pre záver, že bola naplnená subjektívna stránka trestného činu vraždy.

Poukázal na skutočnosť, že v prípravnom konaní bolo voči obvinenému vznesené obvinenie pre trestný čin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a až postupne bola zmenená právna kvalifikácia skutku na trestný čin vraždy, čo nebolo odôvodnené skutkovými okolnosťami.

V dôvodoch podaného dovolania obvinený ďalej poukázal na to, že sa priznal k spáchaniu skutku, vyhlásil pred súdom, že sa cíti byť vinným zo spáchania skutku vo vzťahu k trestnému činu zabitia a nie k trestnému činu vraždy. Úmyslom obvineného bolo len spôsobiť ujmu na zdraví poškodeného a nekonal v úmysle usmrtiť poškodeného. Ak by obvinený mal úmysel poškodeného usmrtiť, nič by mu nebránilo, aby tak urobil a naplnil znaky trestného činu vraždy.

Obvinený zdôraznil, že je síce pravda, že poškodeného zanechal zraneného, ale v tom čase bol v silnom citovom rozporení - v „amoku“, ktorý v ňom vyvolal sám poškodený svojím neustálym opakovaním urážok a ponížovaním. Obvinený si neuvedomoval a nedokázal usúdiť závažnosť zranení poškodeného a už vôbec nie, že tieto povedú k usmrteniu. Uviedol, že keď od poškodeného odchádzal, tento ešte stále žil a aj niečo hovoril, čo preukazuje, že nebola naplnená subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu vraždy, pri ktorej úmysel smeruje k spôsobeniu smrti iného, čo obvinený nechcel a ani nepredpokladal.

Konanie obvineného bolo podľa jeho názoru následkom „amoku“, ktorý vyvolal poškodený urážaním obvineného a jeho rodiny a arogantným správaním voči obvinenému. Svoj hnev neovládol a fyzicky poškodeného napadol a keď zbadal kladivo, tak ho bez akéhokoľvek rozmyslu vzal a poškodeného udril. Nerozmýšľal nad tým, že by poškodeného chcel usmrtiť, len chcel, aby sa prestal opízl o vyjadrovať na obvineného a jeho rodinu.

Podľa obvineného nemožno úmysel odvodzovať zo správania obvineného po čine spočívajúcom v neposkytnutí pomoci poškodenému. Obvinený nepokladá za logické, prečo by mal poškodenému pomáhať, keď ho priviedol do tak zlého psychického rozpoloženia. Vôbec netušil, že stav poškodeného je natoľko vážny, že si vyžaduje zdravotnú pomoc.

Obvinený má ďalej za to, že súd mu uložil neprimerane vysoký trest a v tejto súvislosti namietol, že pri rozhodovaní neprihliadol na skutočnosť, že v čase spáchania skutku bol osobou blízkou veku mladistvým a neskúmal úroveň fyzickej a duševnej vyspelosti obvineného. Výtkol preto súdu, že pri určení výmery trestu vôbec nepoužil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. d/ Trestného zákona, t. j. že spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom porušenie zákona a rozsudok Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011 a rozsudok Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010 zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal príslušnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava, ktorý považoval dovolanie obvineného za nedôvodné, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku a podľa jeho názoru je potrebné dovolanie postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietnuť.

Uviedol, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa, pričom dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižších stupňov a podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zdôraznil, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi a ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať a korigovať len súd odvolací a dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov.

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c/ Trestného zákona, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistil, že obvinený podal dovolanie proti jednak proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010 a jednak proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010.

Vo vzťahu k dovolaniu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) síce primárne zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku); dospel však k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, na ktorý dôvod poukazoval aj obvinený v podanom dovolaní, je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu

skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného L. V. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku Okresného súdu Trnava z 1. marca 2011, sp. zn. 4T 2/2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, § 138 písm. c/ Trestného zákona, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným.

Nebolo možné stotožniť sa ani s obhajobou obvineného, podľa ktorého úmyslom obvineného bolo spôsobiť ujmu na zdraví poškodeného a nie usmrtiť ho, a preto obvinený nespáchal trestný čin vraždy (§ 145 Trestného zákona), ale trestný čin zabitia (§ 147 Trestného zákona).

Z motívu, ako aj z okolností prípadu totiž vyplýva, že obvinený vedel, že svojím konaním môže takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. Pre tento záver svedčia skutkové okolnosti prípadu. Zo záverov znaleckého posudku č. 60/2009 vypracovaným doc. MUDr. Jirínou Bauerovou, Csc. a znaleckého posudku č. 37/2009 vypracovanom MUDr. Jozefom Šidlom, CSc. vyplýva, že išlo o smrť násilnú opakovaným napadnutím nebohého tupo-hranatým predmetom do oblasti hlavy (č. l. 150 spisu), kde je umiestnený mozog, t. j. orgán, ktorý je dôležitý pre život človeka. Podľa záverov znalca tak do oblasti hlavy bolo smerovaných niekoľko úderov spôsobených tupo-hranatým predmetom. Najzávažnejšími zraneniami podľa MUDr. Bauerovej spôsobenými násilným konaním bola pravá temenná časť hlavy, stred vlasovej časti a ľavá temenná časť spánková (č. l. 510 spisu). Tieto skutočnosti zistené znaleckým dokazovaním svedčia pre záver, že obvinený viackrát pôsobil na životne dôležitý orgán - mozog. Pri hodnotení úmyslu zo strany obvineného je potrebné poukázať aj na polohu poškodeného, na ktorú obvinený útočil. Obvinený stál za chrbtom poškodeného a obvinený útočil z ľavej strany (č. l. 511 spisu); navyše podľa výpovede obvineného nebohý pri odchode chrčal (č. l. 25 spisu).

Po zohľadnení intenzity útoku zo strany obvineného, spôsobu útoku, stavu bezbrannosti poškodeného v čase jeho útoku, ako aj množstva zranení svedčia pre uzrokovanie o následku - smrti nebohého. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa aj druhého stupňa správne kvalifikovali konanie obvineného, ktorý iného úmyselne usmrtil, ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 Trestného zákona.

Vo vzťahu k dovolaniu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), dospel však k záveru, že absentuje podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

V predmetnej trestnej veci obvineného nadobudol rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, právoplatnosť 8. apríla 2014, pretože sa proti nemu po vyhlásení rozsudku prokurátor, obvinený a jeho obhajkyňa vzdali práva podať proti nemu riadny opravný prostriedok - odvolanie. Z uvedených okolností vyplýva, že obvinený v predmetnej veci nevyužil svoje zákonné právo na podanie riadneho opravného prostriedku proti rozsudku okresného súdu, a preto nemohol ani podať proti nemu dovolanie.

Dovolací súd preto na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že vo vzťahu k dovolaniu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. júla 2011, sp. zn. 3To 42/2011 nezistil, že by bol daný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol. Vo vzťahu k dovolaniu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. apríla 2014, sp. zn. 4T 2/2010, dospel k záveru, že nakoľko nebola splnená podmienka dovolania podľa § 372 Trestného poriadku, pričom ide o chybu neodstrániteľnú, dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. d/ Trestného poriadku odmietol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.